

Danys per temporals. "I això qui ho paga?"

Francesc Ponsa

Aquesta és la pregunta que molts alcaldes es formulen al veure els desperfectes ocasionats per un temporal.

Aquests sempre són un contratemps; però encara són més exasperants quan es produeixen en un context de crisi econòmica. En aquest sentit, el final del 2008 i l'inici del 2009 ha estat especialment dur a Catalunya: diverses catàstrofes meteorològiques han devastat diferents punts del país produint importants danys materials.

El temporal que la passada diada de Sant Esteve va afectar gran part de la Costa Brava va tenir especial virulència a l'Escala (Alt Empordà) i Blanes

(Selva); on la llevantada va produir greus destrosses en passejos, ports i esculleres que poden afectar la temporada turística.

Desperfectes a la façana marítima

A l'Escala, el temporal de pluja i neu va destrossar un tram de 120 m del passeig marítim i va colgar de sorra el de Montgó; una obra que el Ministeri de Medi Ambient acabava de fer però que no havia entregat a l'ajuntament.

Per la seva part, Blanes va acabar el 2008 de la mateixa manera que el va començar: pendent de les destrosses de

les onades al passeig de s'Abanell. La pèrdua d'amplada de la platja dels darrers anys va propiciar que els temporals marítims arribessin a terra ferma malmetent el passeig en repetides ocasions.

Per protegir el passeig dels efectes de les onades, l'Ajuntament va invertir durant el 2008 uns 4 MEUR (milions d'euros) a col·locar roques en forma d'escullera. Però aquesta ha resultat una obra efímera; ja que el temporal de llevant va tornar a negar el passeig de s'Abanell. En declaracions a l'Agència Catalana de Notícies (ACN), el regidor de Medi Ambient, Celestino Lillo, assegurava que tenia la desagradable sensació d'estar "llençant diners al mar".

La primera valoració de l'ajuntament de Blanes situa les pèrdues en 400.000 euros

Sobre la declaració de zona catastròfica...

AQUESTA DECLARACIÓ S'INTEGRA DINS DE LES SITUACIONS D'ALARMA REGULADES A L'ARTICLE 116.2 DE LA CONSTITUCIÓ ESPANYOLA.

L'ALCALDE HA DE SOL·LICITAR A L'ESTAT LA DECLARACIÓ DE ZONA CATASTRÒFICA; JA QUE ÉS AQUEST QUI TÉ LA COMPETÈNCIA. NO OBSTANT AIXÒ, QUAN LA DECLARACIÓ AFECTA EXCLUSIVAMENT A LA TOTALITAT O A PART DEL TERRITORI DE CATALUNYA, L'ESTAT POT DELEGAR LA COMPETÈNCIA AL PRESIDENT DE LA GENERALITAT.

UN COP SOL·LICITADA, EL GOVERN DE L'ESTAT FA LA DECLARACIÓ DE ZONA CATASTRÒFICA MITJANÇANT UN DECRET ACORDAT PEL CONSELL DE MINISTRES. AQUEST DETERMINA L'ÀMBIT TERRITORIAL SOBRE EL QUAL S'ESTENEN ELS EFECTES DE LA DECLARACIÓ, LA DURADA I LES MESURES QUE ES DESENVOLUPARAN.

AQUESTA DECLARACIÓ OBLIGA ALS MUNICIPIS O ÀMBITS TERRITORIALS SUPERIORS A APLICAR ELS RESPECTIUS PLANS TERRITORIALS DE PROTECCIÓ CIVIL. EN AQUEST SENTIT, EL MINISTERI DE L'INTERIOR HAURÀ D'ASSUMIR LA COORDINACIÓ DE LES ACTUACIONS SI L'ABAST DE LA DECLARACIÓ ES CONSIDERA D'INTERÈS GENERAL. EN CAS CONTRARI, LA TASCA CORRESPONDRA AL CONSELLER D'INTERIOR.

LA SITUACIÓ DE NATURALESA CATASTRÒFICA COMPTA AMB LÍNIES D'AJUTS ECONÒMICS PER A LES CORPORACIONS LOCALS.

com a conseqüència del temporal. Per aquest motiu, el consistori va acordar en sessió plenària demanar la catalogació de zona catastròfica.

En aquests casos, els danys s'han produït a la façana marítimoterrestre que és de titularitat estatal. Per tant, qualsevol actuació en aquest àmbit competeix al Govern de l'Estat.

Així, doncs, els ens locals només poden demanar celeritat a l'administració competent per arranjar el més aviat possible els desperfectes.

Dues línies de subvencions

A l'Estat espanyol, el 75% de les indemnitzacions per danys originats per

catàstrofes naturals assumides pel Consorci de Compensació d'Assegurances -organisme adscrit al Ministeri d'Economia- per cobertura de riscos extraordinaris corresponen a la tipologia d'inundacions.

No obstant això, el risc potencial més important (que pot generar un major volum de pèrdues) és el terratrèmol.

L'augment dels desperfectes causats per catàstrofes naturals va posar de manifest la incapacitat d'assumir els perills naturals per part de molts mercats d'assegurances.

Per aquest motiu, es va considerar oportuna la intervenció de l'Estat com a garant dels mecanismes asseguradors apropiats. Així, doncs, independentment de la sol·licitud de Declaració de zona catastròfica, existeixen procediments i

terminis per a sol·licitar subvencions en cas de sinistres i catàstrofes, ja que les asseguradores no es fan càrrec de situacions d'aquestes característiques.

Per una banda, hi ha les subvencions de l'Estat, regulades en el Reial Decret 307/2005, que es tramiten mitjançant la Delegació o Subdelegació del Govern corresponent a la província en la qual s'hagin produït els danys a partir de la sol·licitud dels ajuntaments afectats. Un cop s'ha presentat la sol·licitud, la Delegació o Subdelegació competent comunicarà als interessats l'inici del procediment.

D'altra banda, també existeixen els ajuts de la Generalitat, regulats en l'Ordre GRI/376/2002, per la qual s'estableixen les bases generals per a l'atorgament d'ajuts als ens locals de Catalunya en situacions excepcionals, d'urgència o derivades de catàstrofe. D'acord amb això, podran ser subvencionades:

Les actuacions en infraestructures i equipaments de serveis de competència municipal o comarcal afectats per una situació de catàstrofe o urgència.

- Les actuacions derivades de situacions excepcionals, que afectin a obres i serveis de titularitat municipal o comarcal.

A efectes d'aquests ajuts, s'entén per "excepcionalitat" aquelles situacions en les que les actuacions dels ajuntaments siguin urgents i inajornables, però que no puguin ser assumides íntegrament pel propi ens.

Aquestes actuacions podran ser subvencionades fins al 90% del cost. En aquest cas, s'hauran de tramitar les sol·licituds a la delegació territorial del Govern corresponent, en el termini de 20 dies a partir del dia en què es produeixi la necessitat d'actuació.

El tornado del passat 2 de novembre va arrencar uns 15.000 arbres entre l'Alt Camp i la Conca de Barberà.

Zones d'Actuació Urgent

A la Garrotxa, a intensa nevada del 26 de desembre passat va afectar unes 15.000 hectàrees i va ocasionar danys per valor de fins a 6 MEUR. Per aconseguir agilitzar els ajuts, el Consell Comarcal de la Garrotxa va declarar la comarca com a Zona d'Actuació Urgent (ZAU).

L'Administració forestal pot declarar determinades àrees Zones d'Actuació Urgent, amb la finalitat de conservar-les i d'afavorir-ne la restauració.

Segons la Llei 6/1988, de 30 de març, forestal de Catalunya, poden ser declarades ZAU:

a) Els terrenys forestals degradats, els terrenys erosionats i els que estan en perill manifest de degradació o d'erosió.

b) Els terrenys forestals incendiats

El Conseller de Medi Ambient, Francesc Baltasar, visita les zones més afectades de la Garrotxa per la nevada del passat 26 de desembre.

per als quals no és previsible una recuperació natural.

c) Els terrenys forestals afectats per circumstàncies meteorològiques i

climatològiques adverses de caràcter extraordinari.

d) Els terrenys forestals afectats greument per plagues o per malalties.

L'alcalde de l'Escala, Estanislau Puig, avaluant els danys de la llevantada.

- e) Els terrenys de dunes litorals.
- f) Els terrenys en els quals s'esdevenen freqüentment allaus de neu.

Aquesta declaració s'ha de fer per decret del Consell Executiu, a proposta del Conseller de Medi Ambient. L'Administració forestal pot instruir l'expedient d'ofici o a instància de les entitats locals pel que fa a terrenys situats en llur àmbit territorial.

La declaració de ZAU comporta l'inici immediat d'actuacions puntuals que han d'ésser dutes a terme pels titulars dels terrenys afectats; els quals han de gaudir dels ajuts establerts per reglament.

Per qualsevol consulta sobre les actuacions a seguir després d'un temporal, oede contactar amb els serveis jurídics de l'ACM.

Dipòsits caiguts com a conseqüència del temporal de vent de finals de gener a les comarques del Camp de Tarragona.

publicitat

ENTRE L'AIGUA I TU

Gestió ecoeficient del cicle integral de l'Aigua

Companyia General d'Aigües de Catalunya S.A.

c/ Numància 95-99, local 3
08029 - Barcelona
Tel. 93 363 51 00
Fax 93 321 43 08

www.aiguesdecatalunya.com